

WEEK VAN HET
BIJBELVERHAAL

Duiding door Bas Ragas

David en Goliat

Duiding door Bas Ragas

David en Goliat

De Bijbel is als een zorgvuldig samengestelde bibliotheek. Je kunt de verschillende verhalen afzonderlijk lezen, maar samen vertellen ze het hele verhaal. Dit verhaal vormt een belangrijke kern van het Oude Testament.

David en Goliat vertelt over een jonge herder die uiteindelijk een belangrijke koning wordt, maar dat gaat zeker niet vanzelf. Hij wordt geïntroduceerd als herder, en dat is niet voor niets. Deze ogenschijnlijk simpele jongen is een man naar Gods hart. De naam David betekent ook zoiets als 'geliefde' of 'lieveling'. Hij is zorgzaam, voelt zich verantwoordelijk en is plichtsgetrouw, hoewel hij in zijn latere leven ook een paar keer flink de mist in gaat.

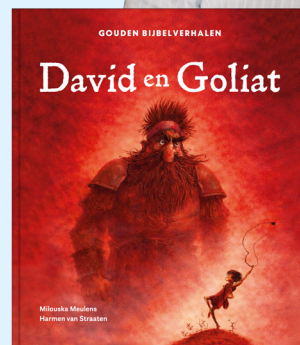
David heeft zeven broers en hij is de achtste zoon. In de Bijbel staat zeven voor volheid en compleetheid, terwijl acht staat voor iets wat aardse idealen overstijgt. David vertegenwoordigt een nieuw begin: een jongen die door God is uitverkoren.

In het begin wordt de profeet Samuel naar het huis van Isai – de vader van David – gestuurd om de 'gezalfd' te vinden. Dit doet mij denken aan het sprookje Assepoester, waarin de prins met het glazen muiltje op zoek gaat naar zijn prinses. Hij vindt haar niet bij de onaardige zussen die door hun ambitieuze moeder naar voren worden geschoven, maar bij het schijnbaar 'onzichtbare' en bescheiden stiefzusje. Want de juiste is vaak diegene van wie je het 't minst verwacht.

In dit Bijbelse verhaal is het net zo: het zijn niet de zeven sterke broers die in de ogen van God gezalfd hoeven te worden. Nee, het is het kleine broertje dat uiteindelijk koning David zal worden. In de Bijbel staat: 'De mens kijkt naar wat hij met zijn ogen ziet, maar God ziet het hart.' Het volk van David wordt bedreigd door de Filistijnen, onder leiding van een reus genaamd Goliat. Deze reus schreeuwt en tiert en iedereen siddert van angst. Je zou denken dat koning Saul in actie zou komen, maar hij zit verkramp van de angst in zijn paleis. Hij laat liever die kleine David het werk doen.

Misschien zullen de zeven grote broers van David dan de strijd aangaan? Nee hoor, zij wachten op een bevel om in actie te komen. Dus uiteindelijk is het David die het verschil zal moeten maken. Hij zal de schreeuwende reus met vijf stenen tegemoet treden. Dit aantal is overigens niet toevallig; het kan verwijzen naar de eerste vijf boeken van de Bijbel, de Tora. Dus, als je die lezing ter harte neemt, slaat David die reus niet letterlijk neer met stenen, maar met de wijsheid die in de Tora verborgen zit.

Het is niet de steen die zijn doel bereikt, maar de werper die dat doet. Dit geldt ook voor levenswijsheid: je kunt van alles aangereikt krijgen, maar uiteindelijk moet je er zelf iets mee doen. Wie durft op te staan tegen de intimidatie van het kwaad? Wie wacht af? Wie schuift de verantwoordelijkheid op anderen? En wie durft uiteindelijk het verschil te maken? Durf jij het?

WEETJES DAVID EN GOLIAT

Saul

Het volk van Israël wil een koning. Tijdens een volksvergadering wordt Saul, een eenvoudige boerenzoon, tot koning gezalfd. Maar Saul is geen goede koning, omdat hij niet doet wat God van hem vraagt. David zal hem opvolgen. Saul is een Hebreeuwse voornaam die 'de gevraagde' of 'om wie gebeden is' betekent, vaak gebruikt als danknaam voor een gewenst kind.

David

David ('vriend') leefde van ongeveer 1040 tot circa 970 voor Christus. Er is archeologisch bewijs dat zijn bestaan ondersteunt. Hij is niet alleen bekend om zijn overwinning op Goliat, maar wordt ook als een voorbeeldkoning van Israël gezien. David stichtte een groot rijk met Jeruzalem als hoofdstad en is een belangrijke voorouder van Jezus. Daarom wordt Jezus ook wel 'zoon van David' genoemd. Een aantal liederen is op zijn naam gezet. Die Psalmen worden nog steeds gezongen en gelezen.

Betlehem

Betlehem is een klein stadje, zo'n tien kilometer ten zuidoosten van Jeruzalem. De naam betekent: huis van brood. Dat is een verwijzing naar de tarwevelden rondom Betlehem. Het is de geboorteplaats van herder David die later koning van Israël werd. Ook Jezus is in Betlehem geboren. Als eersten kwamen herders bij hem op kraambezoek.

Betlehem ligt nu in de Palestijnse Gebieden, op de Westelijke Jordaanoever. Hoewel het historisch en geografisch dicht bij Israël ligt en onder Israëlische controle viel, wordt het nu bestuurd door de Palestijnse Autoriteit, waardoor het een belangrijke Palestijnse stad is.

IN GESPREK MET KINDEREN

- Wat denk jij dat bedoeld wordt met: 'De grootste schreeuwers winnen altijd'?
- Heb je weleens meegemaakt dat iemand iets kreeg omdat hij of zij het hardst riep? Wat gebeurde er toen?
- Wat gebeurt er vaak met mensen die stiller zijn, als anderen hen steeds overschreeuwen?
- Denk je dat schreeuwen hetzelfde is als gelijk hebben? Waarom denk je dat?
- Wat heb je nodig om tegen grote schreeuwers in te gaan?
- Wat doe jij als iemand jou steeds overschreeuwt?
- Hoe kun je laten merken wat je wilt of vindt zonder te schreeuwen?
- Kun je iemand bedenken die grote schreeuwers weleens de mond snoert?
- Er zijn leiders van landen in de wereld die denken dat je met dreigen en schreeuwen de baas kunt zijn. Ken jij dit soort 'Goliats' en wat vind je hiervan?

MOED, VERTROUWEN EN OMGAAN MET GROTE SCHREEUWERS

Basis: Het Bijbelverhaal over David en Goliat

Heeft u het prentenboek van Milouska Meulens en Harmen van Straaten over David en Goliat gehoord? Dan nodigen we u uit om hier thuis kort en speels over in gesprek te gaan.

Het hoeft niet lang of zwaar te zijn: 5–10 minuten is al waardevol. Gebruik onderstaande suggesties. U komt vast zelf nog op meer ideeën.

De suggesties zijn gebaseerd op deze drie thema's die een rol spelen in het verhaal over David en Goliat uit 1 Samuël 17: **moed, vertrouwen en omgaan met grote schreeuwers.**

Met deze activiteiten ontdekken kinderen:

- **Moed** → ik mag klein zijn en toch krachtig
- **Vertrouwen** → ik sta niet alleen
- **Omgaan met grote schreeuwers** → ik mag mijn grenzen beschermen

Tips

- Het gesprek hoeft niet perfect of diep te zijn.
- Deel ook uw eigen ervaringen (dat maakt het veilig).
- Een kort moment aan tafel of voor het slapen is ideaal.

MOED – ‘Klein maar dapper’

Kernvraag

Waar heb jij moed voor nodig?

Activiteit: De moed-steen

Nodig: een steentje (of papier) en stift.

Doen: Laat het kind een moed-steen tekenen of beschrijven.

Vraag:

- Wanneer voelde jij je dapper?
- Waar ben je een beetje bang voor, maar wil je toch proberen?

Leg de steen op een speciale plek als herinnering: ‘Ik mag dapper zijn.’

Activiteit: Mini-rollenspel (1 minuut)

Doen: Doe alsof je Goliat bent die hard roept: ‘Dat durf jij nooit!’

Laat het kind oefenen met een dappere zin, zoals:

- Ik kan het wel proberen.
- Stop, ik wil dit niet.

Zingevend accent: kinderen ervaren dat moed niet betekent dat je niet bang bent, maar dat je toch iets probeert.

VERTROUWEN – ‘Je staat er niet alleen voor’

Activiteit: Vertrouwenskring

Ga samen zitten en maak de zin af:

- Ik voel me veilig als...
- Ik vertrouw op...

Bespreek: dat David vertrouwde dat God bij hem was.

Vraag: Wie is er bij jou als je het spannend vindt?

Activiteit: Hand op je hart-moment

Leg samen een hand op je hart en adem rustig. Zeg een korte zin, bijvoorbeeld:

- Ik ben niet alleen.
- Ik mag vertrouwen.

Zingevend accent: vertrouwen als innerlijke rust en verbondenheid.

OMGAAN MET GROTE SCHREEUWERS – ‘Niet alles wat hard is, is groot’

Activiteit: De schreeuwballon

Teken een grote ballon (Goliat) en een klein poppetje (David). Vraag:

- Wat zou Goliat roepen?
- Wat zou jij zeggen als iemand je bang maakt?

Bedenk samen een superheldenzin, zoals:

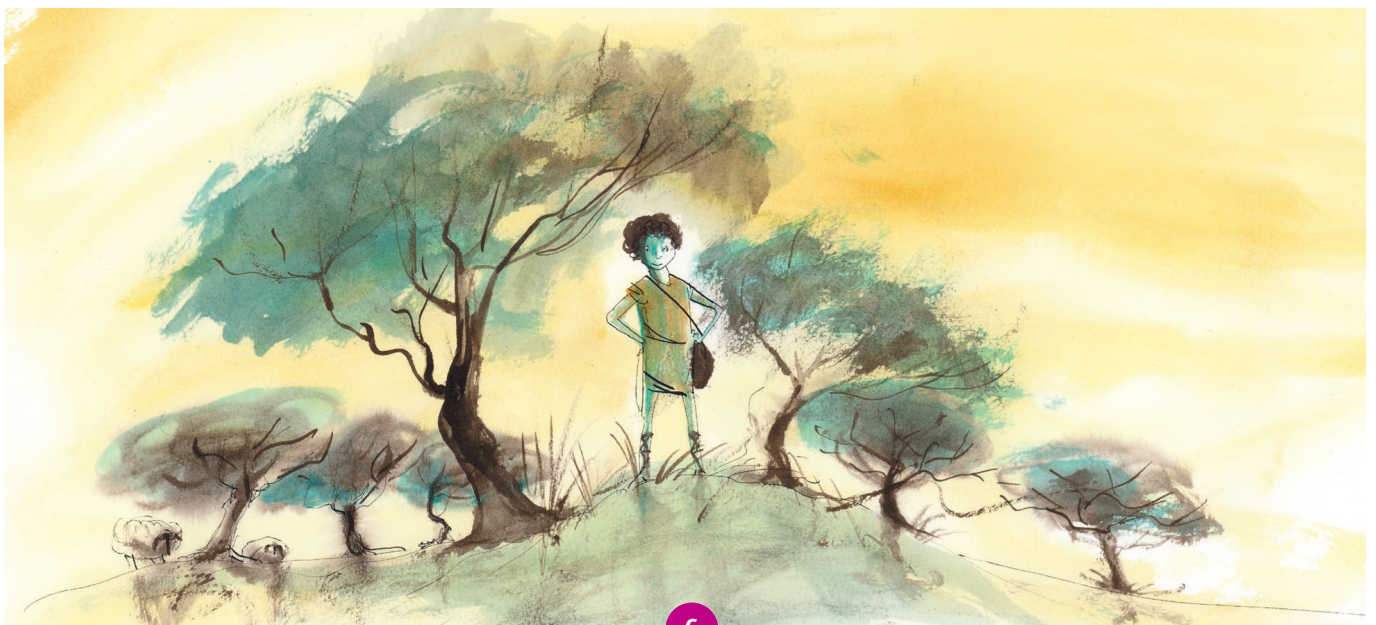
- Stop, dit vind ik niet fijn.
- Ik ga hulp halen.

Oefen de zin samen hardop of fluisterend.

Activiteit: Klein afsluitmoment

Steek een kaarsje aan of leg een hand op elkaars schouder en zeg samen:

- Dankjewel voor moed.
- Dankjewel voor vertrouwen.
- Help ons om rustig te blijven als iemand hard roept.

GESPREKSKAARTJES

Je kunt deze kopiëren en printen als kaartjes.

Kaart 1 – MOED

Vraag:

- Wanneer was jij dapper vandaag?
- Wat vind jij spannend?

Doe-opdracht:

- Doe alsof je Goliat bent en zeg: 'Dat durf jij nooit!'
- Laat je kind een dappere zin zeggen.

Kaart 2 – VERTROUWEN

Vraag:

- Wie helpt jou als je bang bent?
- Waar vertrouw jij op?

Doe-opdracht:

- Leg een hand op je hart en adem samen rustig.
- Zeg: 'Ik ben niet alleen.'

Kaart 3 – GROTE SCHREEUWERS

Vraag:

- Wie of wat maakt jou soms bang?
- Wat kun je zeggen als iemand onaardig is?

Opdracht:

- Bedenk samen een superheldenzin en oefen die.

Kaart 4 – VERBIND MET DAVID

Vraag:

- Waarom durfde David tegen Goliat te vechten?
- Wat kunnen wij van David leren?

Kaart 5 – MIJN GRENS

Vraag:

- Wat vind jij fijn?
- Wat vind jij niet fijn?

Doe-opdracht:

- Oefen samen: 'Stop, dit wil ik niet.'

Gemaakt voor de Week van het Bijbelverhaal 2026
Teksten: Gerard van Midden en Bas Ragas
Eindredactie: Sophie Visser
Vormgeving: Leoniek de Hoop - Hoop Werk

info@weekvanhetbijbelverhaal.nl
www.weekvanhetbijbelverhaal.nl

